

razširi med občinstvo, koliko dobrih misel se zbudí med branjem, koliko časa se v dobro obrača, ki bi se sicer v prazne ničarije ali celó v greh potratil! . . . V tacih okolišinah hočemo tudi mi s pomočjo Božjo svoje slabe moči darovati Danici in Slovencem, dela verlih domorodcev v lično edinost spravljati, necelotnosti dopolnovati, času primerne reči spisovati in zbirati . . . Dandanes vse agitira, si pajdaštva iše; dajte torej tudi malo agitirati za obilno branje Zgodnje Danice v duhovni prid vernih Slovencev (str. 284) itd.“

25. *Šmarnice Marije Device*. Četrti letnik. Spisal Luka Jeran. V Ljubljani 1865. 12. 376. Cvetlica a) v čast in hvalo previdnosti Božje; b) v hvalo Marije Device; c) za vsacega na dom. Po psalmu: Benedicite! O raznih božjih potih na Kranjskem. Nat. J. Blaznik.

Pogovor o vremenu.

(Konec.)

Kmet: Jaz bi pa menil, da bi to ne stalo veliko države, ako bi nam brezplačno o vremenu sleherni dan brzojavljala.

Učitelj: Tudi jaz sem užé o tem premišljeval. Telegrafne postaje so zdaj užé v mnogih večjih vaseh. Po takih krajih telegrafne in poštne osebe itak nimajo toliko posla. Naj bi se pečali še z opazovanjem vremena, zlasti če so dovolj izobražene.

Nekoliko več veselja bi bilo treba do tega, pa bi šlo. Sicer se pa to more zvrševati s pomočjo učiteljev, duhovnikov, ki bi lahko skoro v vsakem kraji bavili se z vremenskim opazovanjem ter v zvezi s takimi postajami, ki bi dobivale telegrafijska poročila, vkupno določevali vreme od dné do dné.

Kmet: Kako pa, da vlada ali državni zbor za razširjevanje teh vremenskih poročil med kmetsko ljudstvo, ki jih najboljše potrebuje, še nič zdatnega ukrenila nista?

Učitelj: Čital sem, da je bil neki državni poslanec (menda neki Poljak) užé podregal to zadevo v državnem zboru, ali s kakšnim uspehom, mi ni znano. Morebiti bi bilo to z velikimi troški združeno, ako bi se, recimo, občinam taka poročila na državne troške pošiljala; ali pa še vremenoslovski učenjaki niso še čisto na trdnem zastran zanesljivosti svojih poročil.

Kmet: Jaz bi rekel, da naj bi vlada telegrafne postaje snovala tudi zavoljo ljudstva, in ne samo zavoljo države, ko pravijo, da ta pa ta vas je dobila telegrafno postajo največ iz vojaških obzirov, to je, da bi se vojaki prej in hitreje sklicali, ko bi vojska pretila.

Učitelj: Prav govorite. Varnost države je sicer v prvi vrsti tudi kmetu potrebna; ali ravno od telegrafnih postaj nima kmetsko ljudstvo skoro nič koristi; ali ta omenjena korist bi bila res skoro največja.

No, za danes sva se pa veliko o vremenu pogovorila. (Užé sta se mislila raziti, ko začne grmeti. Zavoljo tega vpraša kmet učitelja še:)

Kmet: Toliko veste o vremenu, zdaj mi pa še povejte, kako nastane grom, blisk in toča?

Učitelj: Dragi moj očka! To pa ni lahko vprašanje. Učenjaki vam o tem do ločnega odgovora dati ne morejo, kako bi li to razlagal jaz, vaški učitelj. Eni razlagajo vzrok nevihtam na ta, drugi na drug način. To pač vedó vsi, kdaj najrajše nevihte pridejo; to vedó, pri kakšni toplini, pri kakšnem barometerskem stanji, v katerem letnem času nevihte pridejo itd., a več pa ne vedó. Tudi to znajo po izkušnjah, v katerih

krajih toča posebno rada pobije, n. pr. v Avstriji zlasti na Dolenjskem in spodnjem Štajerskem. Moja naloga je tudi, da posebno marljivo nevihte opazujem in da po vsaki nevihti, kadar mine, poročam na Dunaj, kakšna je bila, od kod je prišel grom in kam je potegnil, kolikokrat se je zabliskalo ali tresčilo, ali je deževalo, ali toča pobila itd.

Kmet: Bog daj, da bi Vam letos ne bilo treba dosta o nevihtah na Dunaj poročati. Z Bogom!

Učitelj: Bog Vas usliši! Lehko noč!

I. Lapajne.

Poročilo o pošiljatvah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ „Pedagogiškega društva“ v Krškem.

(Dalje.)

C. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaji je razstavila:

1. 15 slovenskih stenskih tabel za čitanje.
2. Jos. Grandauerja „Elementar-Zeichenschule“. Predloge za risanje na šolski tabli. V 12 zvezkih po 10 listov. Zvezek I.—XII. Dunaj, c. kr. zaloga šolskih knjig.
3. Jos. Grandauerja „Elementar-Zeichenschule“. Predloge za risanje na šolski tabli v ljudskih in meščanskih šolah. Ročna izdaja v 12 zvezkih po 10 listov. Cena po 12 kr.
4. Jos. Grandauerja „der Regelkopf in seiner Entwicklung und in seinen verschiedenen Ansichten“. Vorlagen zum Unterrichts-Gebrauche beim Beginne des figuralen Zeichnens an Mittelschulen und Lehrer-Bildungsanstalten. 15 listov z razpravilom. Cena 70 kr.
5. Jos. Grandauerja „Anleitung zum Gebrauche der „Elementar-Zeichenschule“. Cena 20 kr. Dunaj 1878.
6. Dr. Jan. Kundrata „Anatomične table za nagledni pouk v ljudskih in srednjih šolah“. Popis pet tabel v veliki obliki. Cena 20 kr. Dunaj, 1873.
7. Dr. vitez Fran Močnik: „Navod k prvej in drugej računici za slovenske ljudske šole“. Drugi natis. Csna 35 kr. Dunaj 1876.
8. M. Poblasek: „Erziehung und Unterricht blinder Kinder im Elternhause und in der Volksschule der Sehenden als Vorbildung für die Blindenanstalt. Cena 20 kr. Dunaj 1883.
9. Eduard Portesich: „Anleitung für Volksschullehrer zur erziehlichen und unterrichtlichen Behandlung taubstummer Kinder als Vorbildung für eine Taubstummen-Anstalt. Dunaj 1883. Cena 15 kr.

Gustav Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe in potovalni učitelj v Ljubljani:

Vrtnarstvo s posebnim ozirom na obdelovanje in oskrbovanje šolskih vrtov. Po poročilu vis. c. kr. kmetijskega ministerstva spisal Gustav Pirc. S 180 podobami. V Ljubljani, 1888.

Fran Šimunović, učitelj v Belovaru:

1. Prva zorna računica k računalu za prvi razred pučkih školá i privotnu obuku sa naputkom, slikami i vježbami po naukovnoj osnovi lakkoshvatljivo sestavio Franjo Šimunović, pučki učitelj i izumitelj nove c. kr. izključljivimi privilegijami štíčene računarske sprave u Belovaru. Prvo izdanje hrvatski i njemački. Sva prava pridržana. Vlastita naklada. Belovar, 1886.